

Dosarul nr.2r-511/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mămăligă)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, O. Cojocaru, R. Pulbere)

DECIZIE

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Galina Chiriac,
în cauza civilă, în procedura de examinarea a cererilor cu valoare redusă, la
cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,
în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/70 împotriva lui
Anatolie Chiriac și Galina Chiriac cu privire la încasarea datoriei și compensarea
cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 24 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 februarie 2020, SA ”Termoelectrica”, în interesele APLP nr. 53/70 a
depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Chiriac și Galina
Chiriac cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 01 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost
admisă integral acțiunea. A fost încasat în mod solidar de la Anatolie Chiriac și
Galina Chiriac în beneficiul APLP nr. 53/70 suma de 6327, 66 de lei cu titlu de
datorie la plata pentru consumul energiei electrice pentru perioada pînă în luna
decembrie 2019, la locul de consum apartamentul nr.XXXXX. A fost încasat în
mod solidar de la Anatolie Chiriac și Galina Chiriac în beneficiul SA
”Termoelectrica” cheltuielile de judecată în sumă de 270 de lei suportate pentru
achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 16 septembrie 2020, Anatolie
Chiriac prin intermediul oficiului poștal a depus cerere de apel nemotivată,
solicitând casarea integrală a hotărârii din 01 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare
în judecată.

Prin încheierea din 22 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cererea de
apel depusă de Anatolie Chiriac a fost restituită în conformitate cu prevederile art.
369 alin.(1), lit. b) din Codul de procedură civilă.

La 30 decembrie 2020, Galina Chiriac a declarat apel împotriva hotărârii din
01 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea apelului în
termen, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de
respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 24 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de Galina Chiriac cu privire la repunerea apelului în termen. A fost restituit cererea de apel declarată de Galina Chiriac împotriva hotărârii din 01 aprilie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca depusă tardiv, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 22 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice cât și prin intermediul oficiului poștal Galina Chiriac a declarat recurs împotriva încheierii din 24 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului a menționat că, instanța de apel în mod eronat a indicat că, cererea de apel a fost depusă abia la data de 13 ianuarie 2021, or conform ștampilei de înregistrare a cererii de apel în cadrul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău cererea a fost înregistrată la data de 30 decembrie 2020, cu nr. de intrare S-10389, iar ulterior Curtea de Apel Chișinău a expediat cererea de apel cu scrisoare de însoțire nr.2368 din 04 ianuarie 2021, Judecătoriei Chișinău, sediul Centrul în vederea îndeplinirii cerințelor conform prevederilor art.364 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de declarare a recursului instanța constată că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea la 24 februarie 2021.

Prin scrisoarea de însoțire din 13 mai 2021, se confirmă faptul că, Curtea de Apel Chișinău a expediat participanților la proces copia încheierii din 24 februarie 2021 (f.d.59), însă la materialele dosarului lipsesc date de recepționare a încheierii recurate.

Astfel, instanța de recurs consideră că, Galina Chiriac s-a conformat prevederilor legale și a depus cererea de recurs în termen.

Prin notificarea din 14 iulie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului, pentru cunoștință. (f.d.74).

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia

instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 alin.(1) din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 01 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/70 a fost admisă integral.

Tot aici, este de menționat faptul că prima instanță a pronunțat hotărârea la data de 01 iulie 2020, în lipsa pârâtei Galina Chiriac, aceasta fiind citată prin citație cu aviz despre data, locul și timpul examinării cauzei, însă citația au fost restituite instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d.22).

Termenul de atac a hotărârii menționate a expirat la data de 01 august 2020.

La 30 decembrie 2020, în afara termenului legal, Galina Chiriac, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 01 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen a cererii de apel.

Drept temei de repunere în termen a cererii de apel, a invocat că a aflat despre hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 01 iulie 2020 de la soțul său la data de 29 noiembrie 2020, nu a fost citată în instanța de fond și nu a cunoscut despre existența litigiului, cauza a fost examinată în absența sa.

În conformitate cu art. 369 alin.(1), lit. b) din Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Ca urmare, prin încheierea din 24 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de Galina Chiriac cu privire la repunerea apelului în termen. A fost restituit apelul declarat Galina Chiriac împotriva hotărârii din 01 aprilie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, pe motiv că a fost depusă în afara termenului legal. (f.d.57-58).

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra și argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de respingere a cererii privind repunerea în termen al apelului și restituirea acestuia, deoarece cererea de apel a fost depusă de Galina Chiriac peste termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, după cum rezultă din actele cauzei dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 01 iulie 2020, iar cererea de apel (nemotivată) a fost depusă de către Galina Chiriac abia la 30 decembrie 2020.

Totodată, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită prin cerere acest lucru. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Prin prisma jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanță a temeiurilor de repunere a apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

Deși apelanta Galina Chiriac a solicitat în cererea de apel repunerea în termen a actului de procedură, totuși contrar art. 116 din Codul de procedură civilă, nu a prezentat probe justificative ce ar confirma faptul imposibilității depunerii apelului în termenul prevăzut de lege.

Instanța de recurs menționează că recurenta Galina Chiriac a depus cerere de apel la 30 decembrie 2020, conform ștampilei de înregistrare în cadrul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău, cu nr. de intrare S-10389, însă instanța de apel eronat a indicat data depunerii cererii de apel la 13 ianuarie 2021.

Totodată, nu poate fi reținut argumentul recurentei Galina Chiriac precum că a depus cererea de apel, în termen, la 30 decembrie 2020, deoarece la 29 noiembrie 2020 a aflat de hotărârea primei instanțe de la soțul ei, deoarece invocările date sunt susțineri declarative.

Colegiul menționează că, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, termenul de declarare a apelului de 30 de zile prevăzut la art. 362 din CPC, curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, dar nu de la data recepționării (comunicării) actului judecătoresc sau încetării circumstanțelor care au dus la omiterea termenului de procedură.

Se reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Colegiul notează că respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 362 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Ținând cont de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată și legală încheierea din 24 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Galina Chiriac.

Se menține încheierea din 24 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, în procedura de examinarea a cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/70 împotriva lui Anatolie Chiriac și Galina Chiriac cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru